

Aan de heer Th.C. Witte
Wethouder Economische Zaken
van de gemeente
Velsen

15 september 1980

Geachte heer Witte,

Naar aanleiding van uw daartoe strekkend telefonisch verzoek doe ik u
ingesloten een uitgetypt exemplaar toekomen van de inleiding die ik jl.
donderdag heb gehouden voor de Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken.

Met vriendelijke groeten,

mr. P.M.G.P. Vanssens.

/obi

bijlagen: 2

B. van W.

Inleidend woord bij gelegenheid van de hoorzitting van de Vaste Commissie voor Economische Zaken van de Tweede Kamer der Staten Generaal op 11 september 1980 10.00 uur, Binnenhof 5, 's Gravenhage.

- Th.C. Witte, wethouder economische zaken Velsen;
- Th.H. Grozema, hoofd afd. Werkgelegenheid c.a. Apeldoorn, sekretaris van onze werkgroep;
- J.G. Jansen, directeur sociale zaken gem. Heerde (Wapenveld);
- H. Polhuis, afd. economische zaken Rotterdam;
- mr. P.M.G.P. Janssens, burgemeester Wormer, portefeuille economische zaken; tezamen werkgroep van VGP-gemeenten.

Mevrouw de voorzitter,

Gemeenten hebben een konditionerende zorg voor de werkgelegenheid. Gewoon omdat het voor onze burgers belangrijk is in hun omgeving hun brood te winnen. Een gezond bedrijfsleven is economisch belangrijk. Verspreide werkgelegenheid is sociaal en planologisch (woon-werkverkeer beperken) van immens belang. Wij werven dus bedrijven, geven ze hulp, proberen ze zich te laten ontplooiën, proberen verzoening van woon- en werkklimaat tot stand te brengen.

Dan valt er een gat: over investeringen en bedrijfsluitingen hebben we niets te zeggen. Maar die arbeider die ons zo in de weer heeft gezien bij openingen en bij vergunningverleningen, kijkt ons wel aan en vraagt of we dat over onze kant laten gaan. Wij hebben doorgaans noch de bevoegdheid, noch de middelen om de beslissingen die worden genomen over sluitingen bij te sturen.

Het eerste artikel over de bevoegdheid van de gemeentebesturen, 128 Gemeentewet, luidt: De gemeentebesturen kunnen de belangen hunner gemeenten en van hare ingezetenen bij Ons, bij de Staten Generaal en bij de Staten der provincie, waartoe zij behoren, voorstaan.

Dat doen we nu, gezamenlijk. Gezamenlijk om onze onmacht te bundelen, om niet tegen elkaar te worden uitgespeeld, om elkaar ook niet de loef af te steken. De gemeenten zijn de handen van de overheid, die schaven zich aan de ruwe steen en branden zich aan het vuur.

Als wij over Van Gelder Papier denken dan is het slapste cliché dat wij kunnen bedenken, dat wij ons zeer ongerust maken. Geloof maar dat het water ons in de handen staat.

Het lot over de vestiging in Wormer is dit voorjaar beslist.

Op 25 augustus werd het voornemen bekend gemaakt in Velsen de PM 18 en PM 21, courantenpapiermachines, uit het bedrijf te nemen. Tezamen met een aantal andere maatregelen gaan er dan $\pm$ 440 arbeidsplaatsen verloren.

Wormer + deze laatste maatregelen leiden tot een verlies van 1000 arbeidsplaatsen.

Maar zijn we er dan? Een vraag die niet alleen wij ons stellen.

De eerdere afslankingen, het OVO-projekt, de ingrepen in Apeldoorn en Rotterdam zouden, aldus de Raad van Bestuur in januari 1977, weliswaar tot een verval van 1100 arbeidsplaatsen leiden, maar deze was noodzakelijk om de werkgelegenheid voor de resterende 4300 werknemers veilig te stellen.

Ook thans spreidt de Raad van Bestuur een groot optimisme ten toon. Hij zal dat ook wel moeten, maar neem onze aarzelingen toch maar niet kwalijk. Hij meent dat op deze wijze de voorwaarden geschapen zijn om in 1981 de opgaande lijn weer te pakken te hebben en in 1982 weer een positief resultaat te behalen.

Een zeer onzekere faktor in de benadering van Van Gelder Papier is, dat niet over 1981 heen gekeken wordt. Wat gebeurt er daarna?

De plannen van Van Gelder Papier impliceren dat het concern zich in belangrijke mate terugtrekt op het zgn. witpapier. Afschaffing van het buitentarief maakt de concurrentiepositie zeker niet makkelijker. Wij achten het hoogst urgent dat middels een structuuronderzoek wordt doorgelicht wat de toekomst is voor de witpapierproduktie in Nederland en dat de politieke beslissing wordt genomen over de eigen rol die voor Nederland op dit terrein moet blijven weggelegd. Net zoals gekozen is voor een eigen courantenpapierproduktie.

Hangende dat onderzoek zal het aanwezige bestand zo goed mogelijk moeten worden gehandhaafd.

Het is ons intussen opgevallen dat ook in die bedrijven van Van Gelder Papier die een positieve bijdrage leveren aan het bedrijfsresultaat, investeringen, zelfs met een groot verwacht rendement, door de financiële moeilijkheden van het concern, achterwege blijven, waardoor ook die onderdelen op het hellende vlak komen. Reeds in dit voorjaar deed ons dat de verzuchting slaken dat het voor die bedrijven beter zou zijn uit de ban van Van Gelder Papier te komen. In dat licht bezien kunnen we het streven naar verzelfstandiging en decentralisatie wel positief benaderen. Al kan dat meebrengen dat zo'n verzelfstandigd onderdeel in het zelfde vaarwater komt als een ander.

Dan is het zo dat wij begrijpen, dat een aanmerkelijke vergroting van het overheidsaandeel in de couranpapierfabriek te Renkum, het bedrijf de mogelijkheid biedt zijn verplichtingen na te komen en ruimte biedt voor dringende investeringen. Wij begrepen dat dit een zeer urgente zaak is, zie ook brief van de Minister van Economische Zaken (zie bijlage). De moeilijke kaspositie lijkt bijvoorbeeld de sluiting van de PM 21 in Velsen wenselijk te maken, hoewel er nog een markt ligt voor lichtgewicht courantenpapier.

Het gemeentelijk streven om werkgelegenheid te behouden kan natuurlijk niet betekenen, dat bedrijven zonder toekomst gehandhaafd moeten blijven. Het economisch proces eist dynamiek, maar mag wel gestuurd worden. Waar bedrijfssluitingen onder ogen moeten worden gezien, kan het zeer wel zijn dat nieuwe bedrijvigheid op oude terreinen kan worden gegenereerd. Een rekonstruktie van industriegebied kan dan mogelijk worden. Dat is echter een kostbare zaak. Wij kunnen dat niet aan. Kan, is mijn dringende vraag, het rijk, Economisch Zaken, ons hierbij gaan helpen?

mr. P.M.G.P. Janssens.

J/obi

23-9-'80	burg.	1 ^e w	2 ^e w	secr.
akkoord				
afwijzen				
bespreken				
nader advies				
v.k.a./h.w.de	9	11	12	13
Cie. a.z.				

15 oktober

Vm
1
a.z. (a.z. besluitenlijst Raad) B